

Zpráva představenstva o podnikatelské činnosti a o stavu majetku společnosti za rok 2018

Rok 2018 byl pro naši akciovou společnost rokem slavnostním. Oslavili jsme 90 let od založení společnosti. Před hlavní budovu jsme položili kámen s pamětní deskou, u příležitosti výročí narození zakladatele společnosti pana Antonína Taichmana jsme společně se starostou města panem Birke položili věnce na hrob jmenovaného, zakladateli společnosti byla na náchodském hřbitově vyvěšena pamětní deska mezi osobnostmi Náchoda a uspořádali jsme oslavu na náchodském zámku, kam jsme pozvali významné osobnosti regionu a zorganizovali jsme Den otevřených dveří, kterého se zúčastnilo 1 800 návštěvníků v obou závodech dohromady. Všechny akce se vydařily a proběhly k plné spokojenosti všech přítomných.

Podobně jako rok předchozí, byl i tento rok rokem obrovského nedostatku pracovní síly na trhu práce, což mělo mimořádně negativní vliv na celý český průmysl. Tato skutečnost měla několik zásadních negativních vlivů i na naši akciovou společnost, a to zejména pozdní plnění dodávek našim zákazníkům, omezování příjmu nových projektů a v neposlední řadě nadstandardní růst mezd nedostatečně podložený růstem produktivity práce. Toto však bylo nezbytně nutné k tomu, abychom alespoň udrželi naše pracovníky v zaměstnaneckém poměru, neboť boj o zaměstnance na trhu práce měsíc od měsíce nabíral na intenzitě a konkurence na pracovním trhu se velmi často pohybovala i za hranou zákona. Když k tomu připočteme ekonomicko-politické rozpory v blízkém okolí naší republiky, jako je stále nedořešený konflikt mezi Ruskem a Ukrajinou, prohlubující se propad ekonomiky jižní části Eurozóny v čele s Řeckem, narůstající problémy ekonomik Itálie a Francie, válku v Sýrii a s Islámským státem, které měly za následek migrační vlnu, která velmi citelně postihla Evropskou unii, rozhádala unijní politiky a vážně ohrožuje volný pohyb obyvatel a zboží v rámci EU. Tyto skutečnosti nám naše podnikatelské aktivity neusnadnily. Navíc se negativně začala odrážet situace s nedořešeným Brexitem a připustíme-li, že byl překročen vrchol trajektorie ekonomického cyklu, je více než jasné, že začalo nové období v boji o zakázky, které se vrátilo po čtyřletém období růstu. I přesto se naší společnosti podařilo navýšit výkony, ale tržby už nedosáhly úrovně rekordního roku 2017.

Hodnocený rok již nenavázal na trend z minulých let a zaznamenal mírný pokles v tržbách za vlastní výroby a služby ve výši 3,4 mil. Kč, tedy o 0,6 % a poprvé po čtyřech letech růstu došlo k propadu. Na tomto snížení tržeb se nejvíce podíleli zákazníci z Německa, kde došlo k meziročnímu propadu o více než 24 mil. Kč (Y/Y – 6,6 %). Tento výpadek částečně kompenzoval nárůst tržeb v České republice o 9,9 mil. Kč (Y/Y +7,8 %) a na Slovensku o 3,3 mil. Kč (Y/Y +29,7 %). U našeho největšího zákazníka ebm-papst Mulfingen jsme zaznamenali meziroční nárůst tržeb o 13,9 mil. Kč (tj. o 7,5 %). K největšímu propadu došlo u zákazníka Wistro, a to o 17,3 mil. Kč (tj. o – 64,1 %). V roce 2018 bylo vyrobeno více než 444 tis. motorů, meziročně tak došlo k poklesu počtu vyrobených motorů o 9,8 %.

Nyní vás seznámím s hospodářskými výsledky společnosti za rok 2018, s plněním cílů, které si vedení společnosti zadalo jako podporu ke splnění úkolů stanovených dozorčí radou i s aktivitami, realizovanými nad rámec plánu a o stěžejních záměrech představenstva na léta následující.

V předmětech podnikání nedošlo ve společnosti ATAS elektromotory Náchod a.s. k žádným změnám. Hlavním předmětem podnikání je výroba a prodej elektromotorů. Společnost vyrábí malé a středně velké elektromotory. Jedná se o motory pro všeobecné použití i o motory jednocelové, tzv. zákaznické. Použití elektromotorů pro všeobecné účely je velmi široké – asynchronní motory se používají například k pohonu ventilátorů, jako servopohony, které nalézají své uplatnění v energetice, kancelářských strojích i v laboratorní technice. Stejnoseměrné komutátorové motory s permanentními magnety jsou používány v profesionální čistící technice, pro pohony kompresorů a natáčení lopatek větrných elektráren. Stejnoseměrné komutátorové motory derivační se používají k pohonu regulačních zařízení, převodové elektromotory různých typů k pohonu zařízení, která vyžadují nízké otáčky. Již několik let v řadě nabývá na významu skupina motorů s elektronickou komutací, o kterých se ještě v rámci této zprávy zmíním. S celým výrobním programem elektromotorů se můžete mimo jiné podrobně seznámit na webových stránkách naší společnosti.

Pro rok 2018 bylo představenstvem stanoveno několik klíčových cílů, a to pokračovat v růstu tržeb z oblasti prodeje motorů s elektronickou komutací a resolverů. Toto se nám podařilo, oblast EC

motorů meziročně narostla o 12,2 %, výroba resolverů dokonce o téměř 34 %. Ale motorů bylo celkem prodáno o 9,8 % méně než v předcházejícím období. Podíl EC motorů na tržbách činil 6,5 % (meziroční nárůst tržeb činil 6,3 mil. Kč), resolverů 4,9 % (meziročně + 1,0 mil. Kč). V současné době máme ve výrobním programu 737 typů motorů, z toho je 351 živých typů.

Je však třeba mít na mysli, že recese a možná dokonce i krize je nám v tuto chvíli blíž, než si dokážeme vůbec připustit a čím větší bude jak výrobní, tak i teritoriální diverzifikace, tím méně zranitelná bude naše akciová společnost. Navíc lze očekávat, že v rámci akce Průmysl 4.0 bude v několika následujících letech po těchto dvou komoditách narůstat poptávka, ale také víme, že i konkurence se na to připravuje.

Opatrná nákladová politika byla pro rok 2018 hlavním faktorem v řízení společnosti, protože angažmá v nových projektech bylo silně omezeno již zmíněným nedostatkem pracovních sil. V roce 2018 byly zahájeny pouze 3 nové projekty (což je o 6 méně než v roce předchozím). Z nových projektů bylo v roce 2018 dosaženo tržeb cca 3 mil. Kč.

Co je však důležité – úkoly stanovené dozorčí radou společnosti k 31. 12. 2018 byly bezesbýtku splněny. Zisk před zdaněním vytvořený v roce 2018 činil 1,101 mil. Kč (Y/Y -601 tis. Kč). Druhým ukazatelem bylo meziroční snížení časových norem ve výši 4 %. I tento úkol byl splněn a překročen, uspořeno bylo celkem 13 827 normohodin (tj. 4,2 %), i když meziročně došlo k poklesu o 1 682 uspořené hodiny. Splnění tohoto ukazatele přineslo úsporu osobních nákladů ve výši 2,1 mil. Kč, což bylo o 100 tis. Kč méně než v roce předchozím.

Další významnou nákladovou položkou jsou energie. Celkové náklady v roce 2018 dosáhly 13,6 mil. Kč, což je o 100 tis. Kč méně než v předchozím období, a to při větších výkonech.

Dlouhodobou smlouvou až do roku 2020 s ČEZem, kde kromě lepších cen, než jsou aktuálně dostupné na trhu, platbou v eurech za fixní kurz a energetickou racionalizací se nám daří trvale snižovat náklady všech druhů energií a v tomto trendu chceme i nadále pokračovat. Na této úspoře se rovnoměrně podílely naše oba závody.

Přibližně 13 mil. Kč přinesla společně vnitřní (3 mil. Kč) a vnější racionalizace. Každoročně však ubývá vnitřního potenciálu pro úspory a tyto zdroje jsou po mnoha letech jejich využití téměř vyčerpány. Na rok 2019 počítáme s další racionalizací vedoucí k úsporám výrobních časů, kde chceme dosáhnout minimálně 4 % úspor, a to zejména racionalizací práce, technickými opatřeními, konstrukčními změnami, ale i zpřísněním norem, a navíc chceme postupně zavádět nejmodernější metody toku materiálu výrobou, jako například metodu lean production ev. zavádět pracoviště s vyšší produktivitou práce typu one piece flow.

Výkony v roce 2018 dosáhly 549,5 mil. Kč a v porovnání s rokem 2017 byly vyšší o 1,7 %. Podíl vývozu v roce 2018 překročil 74 % z celkových tržeb. Export do zemí Eurozóny činil 66,3 % z celkových tržeb (tj. o 5,9 p.b. méně, než v roce 2017) a podíl SRN na našich tržbách dosáhl 65,0 %, což je o 4,1 p.b. méně než v roce 2017. V Evropě měla naše společnost v minulém roce zákazníky ve 24 zemích (69,8 % tržeb), v Americe jsme měli zákazníky ve 3 zemích (1,5 % tržeb), v Asii jsme měli zákazníky ve 3 zemích, v Africe v 1 zemi a v Austrálii.

Komponenty a služby jsme v minulém roce dovezli z 16 zemí (13 Evropa, 2 Asie, 1 Amerika), přičemž největší podíl nákupů ze zahraničí byl realizován v Německu, činil 8,1 % podílu na celkových nákupech. Tamtéž bylo zároveň dosaženo největšího přebytku ZO ve výši téměř 320 mil. Kč (o 25 mil. Kč méně než v r. 2017). Naopak největší propad obchodní bilance byl v Maďarsku, který však činil jen 2,4 mil. Kč. Pro zajímavost uvedu, že v ČR jsme nakoupili suroviny, komponenty na výrobu motorů a služby za 243,4 mil. Kč, což je o 107 mil. Kč více, než zde činil prodej našich výrobků.

Nyní uvedu několik údajů o vývoji výše zakázek realizovaných pro stávající zákazníky v roce 2018. Nejvýznamnějším výrobním segmentem je kooperace pro firmu ebm-papst Mulfingen ve Velkém Poříčí. Oproti roku 2017 došlo loni u této firmy k nárůstu tržeb o 13,9 mil. Kč (+ 7,6 %). Významného zvýšení prodeje u zákazníků nad 10 mil. Kč tržeb ročně, bylo dosaženo u firem Tornado SRN, a to o 4,5 mil. Kč (+19,6 %) a EMP Slavkov o 3,8 mil. Kč (+43,8 %). K největším propadům z tohoto okruhu našich zákazníků došlo u firmy Busch o 17,3 mil. Kč (- 19,5 %), Wistro 17,3 mil. Kč (-64,1 %) a Kärcher ve výši 7,1 mil. Kč (-30,7 %).

Skutečnost, že strategickým záměrem marketingu a prodeje je orientace na výrobu a prodej malých zákaznických elektromotorů, ventilátorů, prvků pro automatizaci, speciálních motorů, výrobků kategorie elektromotorů pro všeobecné použití a spotřební trh, má trvale pozitivní vliv na to, že rizika ze ztráty tržeb jsou komoditně i časově diverzifikována. Naše výrobky pravidelně vystavujeme na významných veletrzích, a to zejména na Amperu Brno, MSV Brno a SPS Norimberk. V loňském roce jsme za účast na těchto veletrzích zaplatili téměř 689 tis. korun.

Bez zajímavosti není ani skutečnost, že Česká republika v roce 2018 vyvezla do 147 zemí (Y/Y +3 země) komoditu „Elektrické stroje točivé“ v hodnotě 40,1 mld. Kč (+3,9 mld. Kč) při průměrné ceně 193,31 Kč/kg a dovezla tuto komoditu z 87 zemí (+5 zemí) v hodnotě 34,6 mld. Kč. (+1,1 mld. Kč) za průměrnou cenu 191,74 Kč/kg. ATAS se na exportu ČR podílí 1 %.

Komplexnost marketingu, vývoje a technické přípravy výroby dává možnost, že na základě požadavků zákazníků je naše společnost schopna v relativně krátké době připravit vhodnou variantu již existujícího typu motoru, případně vyvinout kompletně výrobek nový. Toto je jedním z hlavních důvodů atraktivity našich výrobků pro zákazníky. Jako další mohu uvést i to, že nabízíme velmi dobrou kvalitu za přijatelnou cenu, čímž čelíme i konkurenci výrobců motorů z Asie. Navíc část našeho výrobního programu je zaměřena na výrobky s velkými nároky na kvalitu, spolehlivost a technickou náročnost. Jsou to například výrobky z oblasti letecké techniky, prvky pro automatizaci a regulaci, elektromotory do extrémních podmínek, motory odolné a funkční při ponoření do kapaliny i pro celou řadu dalších aplikací. Navíc můžeme dodávat naše motory se Státním ověřováním jakosti, což otevírá možnost i dodávek do resortu Ministerstva obrany ČR i mimo něj v oblastech technicky náročných komodit.

Pro blízkou budoucnost se v oblasti resolverů nadějně jeví společnost Aveko, se kterou jsme společně řešili nákup strojního zařízení pro navíjení statorů resolverů, což nám v budoucnosti zajistí zachování této výroby, neboť s odchody některých pracovníků do starobního důchodu ubývá zaměstnanců, kteří původní technologii zvládají, a navíc tento nákup navýší výrobní kapacitu a zvýší produktivitu práce. Na druhé straně však některé zahraniční firmy, které na období 2019 a dál požadovaly více těchto výrobků, svoje požadavky snížily.

Firma ATAS elektromotory Náchod a.s. nevyrábí, s výjimkou ventilátoru Mezaxial a tzv. Hobby soupravy, žádný výrobek určený přímo do tržní sítě. Naše elektromotory jsou komponenty do finálních výrobků našich odběratelů. V těchto výrobcích se dostávají do celého světa. V roce 2018 jsme naše motory dodali mimo ČR do 32 zemí světa (o 7 méně než v předchozím roce) na 5 kontinentech vč. USA (což nám i našim zákazníkům umožňuje schválený izolační systém UL), ale mimo jiné i do Brazílie, Jihoafrické republiky, Číny a Hongkongu. Nově jsme našli naše zákazníky mj. ve Spojených arabských emirátech, Chile a Austrálii.

Perspektivou a zároveň nutností pro přežití na náročném trhu jsou motory s elektronickou komutací. Jedná se o typy elektromotorů, kde je často přímo v motoru zabudována elektronika, která řídí jeho chod. U těchto typů motorů vidíme velkou budoucnost, a proto se na ně již delší čas zaměřuje i naše pozornost v oblasti výzkumu a vývoje.

V roce 2018 byla naše společnost zapojena do 3 dotačních projektů, z toho dva na vědu a výzkum a jeden na podporu vzdělávání. Na ně byla v roce 2018 přijata dotace ve výši 4 mil. Kč a naše společnost na nich spolupracovala s VUT v Brně.

V následujících pasážích Vás podrobněji seznámím s investiční politikou společnosti. Pořizovací hodnota realizovaných, tj. nakoupených a vlastních investic dosáhla 21,6 mil. Kč, což je na úrovni 183 % odpisů. Je to řadu let poměrně nadstandardní investiční politika a naše společnost ji využívá jako přípravu na horší časy. Největší investicí roku 2018 se tak stalo technické zhodnocení lisu Weingarten za 3,1 mil. Kč. Do nákupu SW a HW bylo v loňském roce nainvestováno 1,9 mil. Kč, což je o 1,2 mil. Kč více než v roce předchozím.

V roce 2018 byly provedeny také některé významnější opravy. Jednalo se zejména o stavební úpravy v celkové hodnotě 220 tis. Kč.

Nemalou pozornost věnovala naše společnost oblasti kvality. Podařilo se nám úspěšně absolvovat recertifikační audit systému řízení kvality dle ČSN EN ISO 9001:2016, který provedla certifikační společnost EZÚ Praha. Celkové ztráty z nekvality dosáhly hodnoty 2,7 mil. Kč, což bylo stejně jako v roce předchozím. Ztráty z reklamací dosáhly v roce 2018 úrovně 307 tis. Kč a oproti předchozímu roku tak vzrostly o 34 tis. Kč. Mírný meziroční nárůst byl způsoben zvýšenou fluktuací zaměstnanců.

V oblasti ekologie se daří zvyšovat podíl recyklovatelných odpadů. V roce 2018 bylo skládkováno a jinak likvidováno celkem 119 t odpadů, což bylo o 1 t méně než v roce předchozím. Naše společnost za jejich likvidaci zaplatila 362 tis. Kč, což bylo o 43 tis. Kč více, než v roce 2017. Průměrná cena za skládkování a likvidace dosáhla 3,00 Kč/kg, což je o 30 haléřů více než v předcházejícím období. Společnosti se však daří ekologické třídění odpadů, což dokládá významný meziroční nárůst recyklovatelného podílu. Zatímco v roce 2015 činil tento podíl 12 %, o rok později to bylo 17 %, v roce 2017 to bylo 27 % a v roce 2018 dokonce necelých 30 %, tedy přibližně 35 t.

V personální politice vedení společnosti trvale sleduje další rozvoj zaměstnanců, zlepšování jejich úrovně, trénink, osobní rozvoj a orientaci na zákazníka. Souběžně s tím se zaměřujeme i na zvyšování motivace našich zaměstnanců. V regionu však opět došlo ke snížení nezaměstnanosti, a to až na úroveň kolem 2,6 %, což ještě více zhoršilo situaci v oblasti získávání nových pracovníků. To, že na trhu práce nejsou uchazeči, kteří by chtěli pracovat, lze doložit statistikou za rok 2018. V uvedeném roce k nám nastoupilo do pracovního poměru 228 osob a 228 jich odešlo. Jednali jsme i s Agenturami práce, které nám dodaly několik desítek pracovníků, z nichž nám na konci roku zůstalo 27. Dlužno podotknout, že tito pracovníci jsou přibližně o 1/3 dražší oproti kmenovým pracovníkům a většinou nedosahují výsledků stejných s pracovníky kmenovými. Situace na trhu práce není ideální ani v oblasti mladých vysokoškoláků, což je zřejmě způsobeno volbou nevhodné vysoké školy studenty. V oblasti těchto odborníků se pro nás ale situace už v roce 2017 mírně zlepšila a podařilo se získat do konstrukce dva vysokoškoláky s požadovanou specializací. Rok 2018 však na tento úspěch nenavázal a dalšího vysokoškoláka s elektrotechnickým vzděláním se již nepodařilo sehnat. To plně koresponduje se situací, že mladí lidé se stále více orientují na humanitní obory, jsou vedeni vidinou získání akademického titulu a při vši úctě k těmto oborům je získání titulu mnohem snazší než na technických vysokých školách. Jen pro zajímavost uvedu, že za posledních dvanáct let podíl studentů na technických oborech klesl z 33 % na 14 % z celkového počtu studentů a ve stejném období na humanitních oborech VŠ přibýlo téměř sto tisíc studentů a na technických oborech pouze necelé dva tisíce, ale z toho přibýlo 5 tisíc studentů ze zahraničí, kteří se s velkou pravděpodobností budou chtít vrátit do svých zemí. Příčinou je naprostá absence systému vzdělávání, nekoncepční práce MŠMT, nízká průměrná „pracovní životnost“ ministrů tohoto rezortu (16 měsíců), vysoká feminizace základního a středního školství, nulová motivace ke studiu technických oborů, špatný systém odměňování pedagogů a naprosto nevyhovující systém financování všech druhů škol včetně nesledování statistik reálného uplatnění absolventů na trhu práce a absence legislativy. Jen pro dokreslení uvedu, že v pololetí roku 2017 bylo v KHK registrováno téměř 650 nezaměstnaných vysokoškoláků, přičemž více než 83 % bylo absolventy humanitních oborů a ani jeden absolvent technických oborů a vloni nedošlo z hlediska této statistiky k žádné významné změně. Z tohoto důvodu se představenstvo naší akciové společnosti rozhodlo kontinuálně pokračovat ve vyhledávání vhodných budoucích zaměstnanců na vysokých školách, kde bychom chtěli přímo oslovovat končící studenty zejména ze specializace konstrukce elektromotorů a pokusit se tak připravit společnost na generační obměnu, která nás čeká v horizontu 10 let. Pokusy provedené v rámci České republiky, a to zejména na vysokých školách v Brně, Praze, Plzni, Liberci, Ostravě, kromě dvou již zmíněných výjimek, se minuly účinkem. Jistou nadějí se jeví navázání osobních kontaktů s univerzitou ve Lvově, kde bylo domluveno, že její studenti budou vykonávat praxi v naší a.s.

Osobně byli osloveni i ministr práce a sociálních věcí, ministr zahraničních věcí a ministr vnitra, kteří přislíbili, že vydávání víz a pracovních povolení pro osoby z oblastí vně EU se zrychlí, protože doposud tento proces trval 9 až 14 měsíců! Bohužel pro pracovníky z třetích zemí se ani v roce 2018 nic zásadního nezlepšilo.

Dále bych se zmínil o vývoji počtu pracovních úrazů a s tím souvisejících statistických údajích. Počet pracovních úrazů se oproti roku 2017 snížil o 6 a dosáhl úrovně 22. Odškodnění těchto úrazů činilo 176 tis. Kč a bylo plně hrazeno pojišťovnou. V porovnání s předchozím rokem bylo o 175 tis. Kč nižší. Pracovní neschopnost v součtu dosáhla 224 pracovních dní, což je o 870 pracovních dní méně než v roce 2017.

Průměrný přepočtený stav zaměstnanců v roce 2018 dosáhl úrovně 802 a oproti předchozímu období vzrostl o 46 zaměstnanců, tedy o 6 %.

Objem osobních nákladů oproti roku 2017 vzrostl o 32,9 mil. Kč, tj. o 12,1 %, průměrný příjem vzrostl o 5,4 % a dosáhl hodnoty 21 893 Kč/měsíc. Hlavní příčinou tohoto poměrně výrazného nárůstu byl přetrvávající ostrý konkurenční boj na trhu práce, kde zejména Škoda Kvasiny a Saar Gummi Červený Kostelec nám zde byly velkými konkurenty. Dlužno podotknout, že se mzdovým nárůstem v závodu Velké Poříčí nám významně pomohl náš partner ebm-papst.

Cílem vedení společnosti je neustále optimalizovat mzdový systém tak, aby motivační složky podporovaly zvyšování produktivity, využívání pracovní doby i zvyšování kvality práce a pokud možno, aby nedocházelo k závazkům společnosti, které by v případě zhoršení situace nebylo možno splnit. Na řešení jednorázových úkolů jsou stanovovány cílové prémie, aktivity nad rámec pracovních povinností jsou řešeny fondem vedoucího.

Jedním z důležitých podnikových procesů daných systémem řízení kvality dle ČSN EN ISO 9001:2016 je vzdělávání zaměstnanců. Každoročně je zpracováván plán vzdělávání, kde odborní ředitelé předkládají požadavky na rozšíření znalostí zaměstnanců, které souvisí s výkonem jejich

funkce. V oblasti vzdělávání proběhlo celkem 94 školení, což je o 19 více než v předchozím roce. Naše společnost na tato školení vynaložila celkem 657 tis. Kč, z toho 629 tis. Kč z vlastních zdrojů. Proškoleny bylo celkem 606 účastníků. Vzdělávání, výcvik a školení zaměstnanců bylo realizováno ve třech okruzích: legislativní, odborné a jazykové. Počet proškolených zaměstnanců každoročně závisí na okamžitých potřebách společnosti, neboť tato povinná školení probíhají v různých cyklech.

I nadále spolupracujeme se školami v našem regionu. Jedná se především o Gymnázium Náchod, Střední průmyslovou školu elektrotechnickou v Dobrušce, Střední průmyslovou školu, Střední odbornou školu a Střední odborné učiliště v Novém Městě nad Metují, Střední průmyslovou školu v Hronově a Podorlické vzdělávací centrum v Dobrušce. Spolupracujeme i se základními školami a dvěma mateřskými školami v regionu. V rámci této spolupráce proběhlo 5 exkurzí pro 127 studentů. 17 studentů v naší akciové společnosti absolvovalo odbornou praxi a 7 učňů vykonávalo v naší a.s. celoroční praxi. Studentům se věnují naši erudovaní zaměstnanci, kteří je seznamují s prací vykonávanou na jednotlivých pracovištích. Mimo to jsme se zúčastnili prezentace středních škol a zaměstnavatelů a dne otevřených dveří na Střední průmyslové škole v Novém Městě nad Metují. Personální politika stojí samozřejmě v popředí zájmu představenstva, neboť odborně vzdělaný a správně motivovaný personál je schopen zajistit bezproblémové plnění požadavků našich zákazníků.

Trvale se snažíme zajistit mladé a vzdělané odborníky, zejména kovoobráběče a elektromechaniky, ale pro tyto obory nemotivující systém vzdělání v ČR nám neumožňuje výraznější posun v této oblasti, a navíc se na tyto školy hlásí stále méně zájemců. Ve školním roce 2016/2017 se v našem spádovém regionu do učebního poměru kovoobráběč přihlásili 4 studenti, přičemž je třeba počítat s 50 % „studijní úmrtností“ a ani ve školním roce 2018/2019 se situace nijak nezlepšila. Demograficky se nám tato skutečnost promítá v průměrném věku našich kovoobráběčů, který sice klesá, ale příčinou jsou odchody do starobního důchodu bez náhrady. Tato situace není dobrá a s přihlédnutím ke skutečnosti, že mezi mladými lidmi opadá zájem o tradiční řemesla, hrozí tím zcela reálně, že během 10 až 15 let, pokud nedojde k zásadním změnám v přístupu ke vzdělání na ministerstvu školství a od základu se nezmění systém motivace škol, bude nejenom ATAS, ale i celá naše společnost postavena před obrovské problémy.

V neposlední řadě se musím zmínit i o ekonomické situaci společnosti. Hodnota vlastního kapitálu k 31. 12. 2018 dosáhla 163,5 mil. Kč a klesla tak oproti minulému období o 6,1 %. Příčinou tohoto poklesu bylo přecenění majetku. Základní kapitál činí 146,8 mil. Kč, fondy ze zisku 17,0 mil. Kč, nerozdělený zisk minulých období činí 1,2 mil. Kč. Stěžejním ukazatelem ekonomické stability podniku je poměr vlastního a cizího kapitálu. Podnikatelské záměry, rozhodovací situace o co nejvýhodnější umístění kapitálu jsou podřízeny dlouhodobému cíli – nepřekročit cizími zdroji hodnotu 55 % aktiv společnosti. V roce 2018 cizí zdroje dosáhly 50,8 % hodnoty aktiv a tento cíl tak byl s rezervou naplněn.

V oblasti úvěrů převažuje podíl krátkodobých úvěrů, které na konci sledovaného období tvořily 89,9 % z celkového objemu úvěrového zatížení. Celkový objem úvěrů na konci sledovaného období dosáhl 96,9 mil. Kč a byl tak vyšší o 19,6 % oproti objemu úvěrů z prosince 2017.

Krátkodobé pohledávky oproti minulému období stouply o 26,1 %, krátkodobé pohledávky z obchodních vztahů stouply o 44,3 %. V každém případě v průběhu celého minulého roku nemusela naše společnost řešit ani jednu významnou pohledávku jako nedobytnou.

Naše závazky z obchodních vztahů stouply o 3 %, což koresponduje s politikou společnosti, udržovat příznivý poměr mezi závazky a pohledávkami.

A teď se dostávám k dalšímu důležitému bodu zprávy. Vzhledem ke skutečnosti, že naše společnost je dlouhodobě ze 75 % orientovaná na export, a to zatím z velké většiny do zemí eurozóny, je pro nás významným faktorem kurz koruny zejména vůči euru. Koruna v průměru oproti roku 2017 posílila o 2,6 %, tj. o 0,69 Kč, což by meziročně snížilo tržby, přidanou hodnotu a zisk společnosti o cca 11,1 mil. Kč. Tím, že jsme si zajistili kurz, podařilo se tuto ztrátu snížit o 5,4 mil. Kč. Objevil se však staronový problém. Meziročně sice volatilita kurzu eura poklesla o téměř 60 %, ale oproti období kurzového závazku ČNB vzrostla o 62 %. Nezajištěná eura byla prodávána přes dealingová centra „ad hoc“ pomocí spotových operací, kde se nám dařilo získávat kurzy až o 15 hal vyšší, oproti kurzovnímu lístku, utracena v zahraničí, nebo na základě dohod s dodavateli v ČR. Tím se tak částečně eliminovala další část vypočtené ztráty z posílení koruny.

Z hlediska střednědobého vývoje je však třeba počítat s dalším posilováním koruny a lze předpokládat, že volatilita kurzu bude násobně větší než v období intervence. Každé posílení koruny o jednu korunu vůči euru bez zajištění kurzu bude mít negativní dopad do tržeb, přidané hodnoty a zisku společnosti ve výši cca 16 až 17 mil. Kč. Z tohoto důvodu si naše společnost pro období 2018 až 2023

zajistila kurz eura na úrovni 26,45 až 27,49 zatím v celkovém objemu 17 mil. EUR a v souladu s dalším vývojem situace, bude i nadále v této strategii pokračovat.

Společnost i nadále realizovala další opatření v oblasti ochrany proti posilování koruny, která eliminovala rizika daná vývojem kurzu. Jednalo se zejména o růst podílu nákupu za eura, a to jak v zahraničí, tak v tuzemsku. Máme uzavřenou kupní smlouvu na dodávky elektrické energie s ČEZem, kde je smluvena pevná cena v korunách za silovou elektřinu až do roku 2020 s tím, že platby budou probíhat v eurech za fixní kurz. Podobná smlouva je v platnosti i s největším dodavatelem přepravních služeb s firmou CDS a dalšími významnými dodavateli.

To, že naše společnost je v rámci celé ČR významným průmyslovým subjektem, bylo v průběhu MSV v Brně oceněno v rámci výročí 100 let založení Svazu průmyslu, kde předsedové vlád České a Slovenské republiky Andrej Babiš a Peter Pellegrini předali naší společnosti ocenění za zásluhy o Rozvoj průmyslu a regionu. Kromě tohoto ocenění jsme se umístili na druhém místě v soutěži Firma roku 2018 v rámci Královéhradeckého kraje a obdrželi jsme Evropský certifikát důvěryhodnosti firem.

Ve své činnosti v roce 2018 pokračovala i Rada změn. Nadále se zabývala provozními a koncepčními problémy kratšího horizontu a svojí činností uspořila společně s racionalizačními skupinami naší akciové společnosti přibližně 6 mil. Kč. Dlouhodobými a strategickými cíli se zabývá užší vedení Rady změn, které řeší zejména rozhodující koncepční problémy a investičně náročné záležitosti.

Co říci závěrem? Rok 2018 považuji za jeden z nejobtížnějších v tomto miléniu zejména proto, že se začaly objevovat první příznaky přicházející krize, byl nesmírně hektický, kde díky nedodržováním slíbených termínů dodávek komponent a kooperací, ale také kvůli fatálnímu nedostatku pracovníků, jsme se dostávali do skluzů v našich dodávkách. A i když dle statistických výsledků došlo k meziročnímu zlepšení v dodávkové morálce, k ideálu máme ještě daleko.

V roce 2019 bude nutné navázat na strategické úkoly z minulého roku. I nadále bude hlavním cílem, který stanovilo představenstvo naší akciové společnosti, pracovat na potenciálu pro budoucnost a zaměřit se především na oblast motorů s vysokou technickou přidanou hodnotou, neboť světové trendy, které potvrdily všechny významné evropské veletrhy v průběhu minulého období, se zaměřují na zvyšování účinnosti motorů, energetické úspory a aplikace „ušité“ na míru zákazníkovi či řešenému problému. Dalším centrem našeho zájmu bude sériová výroba resolverů, kde bychom chtěli významně navýšit výrobní kapacitu. Jako klíčový úkol na rok 2019 se však zcela určitě jeví vytvořit podmínky pro tvorbu zisku, protože avizovaným výpadkem tržeb z titulu ochlazení poptávky a posilování koruny, bude nutné hledat úspory a racionalizační opatření, která musí přinést v celkové hodnotě kolem 20 mil. Kč. Určitě to nebude snadný úkol, protože na trhu práce stále více chybí profese, které by nám mohly pomoci při extenzivním vývoji společnosti a jak se zdá, k požadovaným změnám ve školství a na trhu práce stále chybí politická odvaha vlády i zákonodárců a reformy jsou připravované nekonceptně, pomalu a málo radikálně. Novinkou po třech letech bude nutnost intenzivního hledání nových obchodních příležitostí, protože od stávajících zákazníků bude ubývat zakázek. Nicméně mohu konstatovat, že v tuto chvíli děláme maximum pro to, aby naše společnost nebyla těmito riziky bezprostředně ohrožována a mohla kráčet na své cestě k dlouhodobé prosperitě.

I nadále bude nutné vést obezřetnou nákladovou politiku a v neposlední řadě řešit smysluplně a citlivě obnovování či doplňování potřebných investic. Velmi důležité bude minimalizovat výpadky tržeb, což s přihlédnutím k informacím ze zahraničí i z tuzemska se jeví jako nejtěžší úkol. Zřejmě jedinou cestou v období cyklicky se opakujících krizí bude nepřetržité hledání nových zákazníků a zároveň i nových příležitostí u stávajících. Bude nutné využít především svůj potenciál při hledání obchodních příležitostí, ale i nabídky pomoci MPO ČR a MZV ČR v rámci exportní strategie České republiky.

Finanční plán pro rok 2019, který vycházel z aktuální situace na trhu v prosinci minulého roku, byl sestaven tak, aby zajistil prosperitu společnosti. První úkol, který stanovila dozorčí rada stejně jako loni – zisk, se jeví jako velmi náročný, s přihlédnutím, k již zmíněným okolnostem, ale určitě se o něj popereme. Druhým úkolem pro letošní rok je parametr produktivity práce, který je oproti minulému roku o 3,3 % přísnější. Tento úkol byl uložen poprvé, takže zatím nelze přesně odhadnout, jak obtížné jej bude splnit. Úkol ve výši 500 mil. Kč tržeb bude patřit v tomto roce mezi ty náročnější, i když je o 5,2 % nižší, než skutečnost minulého roku a s největší pravděpodobností o něj budeme svádět boj do posledního dne roku, zejména proto, že v letošním roce jeden z nejnámennějších zákazníků dále omezí nákupy motorů u nás a bude je nakupovat v Číně. Dalším úkolem pro letošní rok je snížení doby obratu zásob na konci roku na 80 dní, což při neustále rostoucím počtu skladových položek, stále se horšící dostupnosti některých dodávek, zejména z Asie a trvalým tlakem zákazníků na zkracování termínů pro předkládání objednávek, považuji v tuto chvíli za úkol, který může být kontraproduktivní.

A posledním úkolem je zvýšení včasných dodávek na úroveň min. 75 %. Není to lehký úkol a je oproti minulému období o 7,1 % přísnější, ale je nesmírně důležitý. Určitě proto vyvineme maximální úsilí, abychom se s těmito úkoly vypořádali se ctí.

A nyní se vrátím k výsledkům roku 2018. Naše společnost za minulý rok vytvořila zisk před zdaněním ve výši 1.100.761,73 Kč, což po zdanění činí 1.232.426,79 Kč. Představenstvo navrhuje, aby zisk po zdanění byl vypořádán následujícím způsobem:

1. Převést do rezervního fond 124 000,00 Kč.
2. Převést do investičního fondu 1 108 426,79 Kč